

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

ARMGARDSTRAAT 15

TE DOESBURG

GEMEENTE DOESBURG

Project: DSB.G02.ECO
Rapportnummer: 09085820
Status: Eindrapportage
Datum: 28 september 2009
Opdrachtgever: Gemeente Doesburg
Postbus 100
6980 AC Doesburg
Tel. 0313 - 481365
Fax 0313 - 472010
Contactpersoon: Dhr. A. van Buren

Uitvoerder: Econsultancy bv
Havenstraat 124
7005 AG Doetinchem
Tel. 0314 - 365150
Fax 0314 - 365177
Mail Doetinchem@Econsultancy.nl

Opsteller: Ing. E.R. Witter
Paraaf: *EW*

Kwaliteitscontroleur: Mw. L. Hunink-Verwoerd
Paraaf: *LV*

NGB

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	BESCHERMING CONFORM DE NATIONALE WETGEVING	1
3.	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
3.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
3.2	Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	2
3.3	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie	2
4.	ONDERZOEKSMETHODIEK	3
5.	ONDERZOEKSRESULTATEN	3
5.1	Vogels	3
5.2	Vleermuizen	4
5.3	Overige zoogdieren	4
5.4	Amfibieën, reptielen en vissen	5
5.5	Libellen en vlinders	5
5.6	Vaatplanten	5
6.	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	5
6.1	Flora- en faunawet	5
6.2	Algemene zorgplicht	7
6.3	Gebiedsbescherming	7
7.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	8

BIJLAGEN:

1. - Topografische ligging van de locatie
- 2a. - Locatieschets
- 2b. - Foto's onderzoekslocatie
3. - Geraadpleegde bronnen
4. - Natuurwetgeving en beleid

1. INLEIDING

Econsultancy heeft van de gemeente Doesburg opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna aan de Armgardstraat 15 te Doesburg in de gemeente Doesburg.

De quickscan flora en fauna wordt uitgevoerd in het kader van de voorgenomen herontwikkeling van de onderzoekslocatie.

De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die volgens overige natuurwetgeving zijn beschermd, of deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en kan niet gezien worden als volwaardig ecologisch onderzoek. Er zijn in dit onderzoek geen uitgebreide inventarisaties uitgevoerd naar soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde richtlijnen en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

Voor zover bij de gemeente Doesburg (contactpersoon mevrouw Kofman) bekend, is er niet eerder ecologisch onderzoek op de onderzoekslocatie uitgevoerd.

2. BESCHERMING CONFORM DE NATIONALE WETGEVING

Zorg voor alle inheemse planten- en diersoorten en voor de natuurlijke rijkdommen van gebieden wordt gegarandeerd door de naleving van de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur en milieu. De instrumenten die deze bescherming mogelijk maken zijn op Europees niveau vertaald in Natura 2000. De Europese wetgevingen ten aanzien van de soortbescherming zijn in Nederland vertaald in de Flora- en faunawet. De gebiedsbescherming is vastgelegd in de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Hiermee heeft Nederland de Europese wetgeving in de nationale wetgeving verankerd.

Door in de planfase van een (bouw)project of ruimtelijke ontwikkeling rekening te houden met het eventueel voorkomen van beschermde planten- en diersoorten kan effectief worden omgegaan met de aanwezigheid van een beschermde soort. Een dreigende overtreding van de Flora- en faunawet kan zo snel gesignaleerd en in veel situaties voorkomen worden. Vervolgens kan er accuraat actie ondernomen worden om zodoende de overlevingskansen en migratiemogelijkheden van een beschermde soort in het betreffende gebied geen blijvende schade toe te brengen.

Om alle gebieden met elkaar te verbinden en om uitwisseling en verspreiding van soorten mogelijk te maken, wordt er in Nederland druk gewerkt aan de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Verder worden diverse Rode lijsten van bedreigde soorten gehanteerd bij beoordelingen voor de aanwijzing van bescherming en compensatie. In bijlage 4 wordt een nadere toelichting gegeven omtrent de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur.

3. GEBIEDSBESCHRIJVING

3.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 4.150 \text{ m}^2$) ligt aan de Armgardstraat 15, circa 650 m ten oosten van de kern van Doesburg in de gemeente Doesburg.

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 40 E (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van de onderzoekslocatie $X = 206.945$, $Y = 447.640$. De onderzoekslocatie is gelegen in het kilometerhok 206/447.

De onderzoekslocatie is bebouwd met een schoolgebouw, "de Bongerd". Het uit metselwerk opgetrokken gebouw heeft 2 verdiepingen. De dakconstructie heeft een relatief ver uitstekende dakrand. Het dak is voorzien van dakleer en niet van dakpannen. Het gebouw bestaat per verdieping uit 3 lokalen, een centrale ruimte, toiletruimtes en garderobes. De toiletruimtes zijn gesitueerd in een kleine uitbouw aan de noordzijde van het gebouw. De uitbouwen hebben een houten betimmering langs de dakranden. Er is tijdens het veldbezoek geen vrije zolderruimte gevonden. Er is een cv-kelder in het zuidwestelijk deel van het gebouw. Het onbebouwde deel van de onderzoekslocatie is verhard met een open elementverharding of in gebruik als tuin/groenstrook.

In bijlage 2a is de huidige situatie op een locatieschets weergegeven. Bijlage 2b bevat enkele foto's van de onderzoekslocatie.

3.2 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natura 2000

De uiterwaarden van de IJssel, ten westen van de kern van Doesburg zijn aangewezen als Natura 2000-gebied. De afstand tot de onderzoekslocatie bedraagt circa 500 meter.

Ecologische Hoofdstructuur

De stadswallen rond Doesburg maken deel uit van de EHS en zijn aangewezen als natuurgebied. De uiterwaarden van de IJssel zijn grotendeels aangewezen als verweven gebied binnen de EHS. De afstand tot de onderzoekslocatie bedraagt circa 250 meter.

3.3 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

Als gevolg van de gedeeltelijke leegstand en de bouwkundige staat van het gebouw wordt momenteel gewerkt aan de herontwikkeling van de locatie "de Bongerd". De bestaande bebouwing zal worden gesloopt ten behoeve van nieuwbouw van woonhuizen. Voor de toetsing van de ingreep aan de Flora- en faunawet wordt uitgegaan van sloop en verwijderen van alle vegetatie.

4. ONDERZOEKSMETHODIEK

Aan de hand van verspreidingsatlassen en andere standaardwerken is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Verder is het Natuurloket geraadpleegd, zijn toegankelijke gegevens van natuur- en soortbescherming organisaties gebruikt, en zijn gegevens van de provincie Gelderland geraadpleegd. Een overzicht van de geraadpleegde bronnen is weergegeven in bijlage 3.

De informatie over deze soorten is veelal weergegeven op kilometerhokniveau of op uurhokniveau (5 x 5 kilometer). De kaart van Nederland is door de Topografische Dienst van Nederland verdeeld in blokken van 1 km², de kilometerhokken. De plaatsaanduiding van een kilometerhok bestaat uit de coördinaten van de x-as en de y-as die elkaar in de linker onderhoek van het hok snijden. Aangezien met de schaal van kilometerhokken of uurhokken een groter gebied wordt beschouwd dan alleen de onderzoekslocatie, betekent dit niet dat de kritische soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de begrenzing van de onderzoekslocatie. Sommige verspreidingsgegevens zijn niet erg actueel. Dit betekent dat de meest recente verspreidingsgegevens reeds verouderd kunnen zijn. De meeste te gebruiken gegevens vormen daarom geen uitsluitel over het aantal soorten en type waarneming van een soort in het betreffende gebied, maar enkel een indicatie over het voorkomen.

Het veldbezoek is afgelegd op 9 september 2009. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie onderzocht. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

5. ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Vogels

Broedvogels

Door het Natuurloket wordt aangegeven dat het kilometerhok goed is onderzocht op de aanwezigheid van broedvogels. Er wordt aangegeven dat er in het kilometerhok 7 soorten van de Rode Lijst van bedreigde vogels 2004 zijn waargenomen. De binnenstad is in 2005 op de aanwezigheid van broedvogels geïnventariseerd door Erik Lam (Vogelwerkgroep Arnhem e.o., Vlerk 2006 nummer 1). Soorten van de Rode Lijst van bedreigde vogels 2004 die zijn waargenomen in 2005 zijn ransuil, kerkuil, steenuil, huiszwaluw, grauwe vliegenvanger en huismus.

Broedgelegenheid op de onderzoekslocatie is beperkt tot kauw (in schoorsteen van het gebouw) en houtduif (in bomen rond de bebouwing). Voor gierzwaluw is geen broedgelegenheid door het ontbreken van geschikte openingen in het gebouw en het ontbreken van een pannendak. Ook voor huismus is er geen broedgelegenheid. Onder de uitstekende dakrand is in principe broedgelegenheid voor huiszwaluw. Er zijn tijdens het veldbezoek echter geen nesten of nestresten van de soort waargenomen, zodat een broedgeval van deze soort kan worden uitgesloten.

Slaapplaatsen

Sommige vogelsoorten zoals houtduif, tortelduif en huismus, maar ook ransuilen, maken vooral buiten het broedseizoen gebruik van gemeenschappelijke slaapplaatsen. Meestal wordt hierbij beschutting gezocht in de vorm van dichte begroeiing, of de veiligheid van open water. Er zijn geen indicaties dat op de onderzoekslocatie een gemeenschappelijke slaapplaats aanwezig is.

5.2 Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens et al.1997) blijkt dat er in Doesburg en omgeving de volgende soorten vleermuizen zijn waargenomen: watervleermuis, meervleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger. De bebouwde kom van Doesburg vormt een geschikt leefgebied voor vleermuizen door de aanwezigheid van zowel winter- als zomerverblijven (bijvoorbeeld in oude stadswallen) en voldoende foerageergebied in de directe omgeving.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De bebouwing op de onderzoekslocatie is grotendeels weinig geschikt voor het vormen van kolonies. Het hoofdgebouw heeft geen geschikte openingen waar vleermuizen gebruik van kunnen maken om ruimtes tussen muren te bereiken. De houten betimmering aan de rand van uitbouwjes echter heeft op enkele plekken voldoende ruimte om toegang te verschaffen voor vleermuizen. De afwezigheid van een vaste rust- en verblijfplaats van een gebouwbewonende vleermuissoort als gewone dwergvleermuis of laatvlieger is op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet op voorhand uit te sluiten.

De kelder van het gebouw wordt gebruikt voor de ketel van de centrale verwarming. Hierdoor is de ruimte te droog en te warm om geschikt te zijn als winterverblijf voor vleermuizen.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Het is niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de werkzaamheden. Dit vanwege de afstand tussen de geplande nieuwbouw en de huidige bebouwing rond de onderzoekslocatie.

Foeragerende vleermuizen

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat, mogelijk worden gebruikt door in omgeving verblijvende vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis of laatvlieger om te foerageren. De plannen zullen, naar verwachting, echter geen aantasting van belangrijk foerageergebied vormen. Tijdens en na de werkzaamheden zal er voldoende geschikt foerageergebied aanwezig blijven. In de directe omgeving is ruim voldoende geschikt habitat voor vleermuizen aanwezig.

Vliegroutes

Binnen de bebouwde kom zijn er voor vleermuizen voldoende structurelementen om zich te oriënteren. Het is daardoor niet aannemelijk dat door de herinrichting van de onderzoekslocatie vliegroutes worden verstoord.

5.3 Overige zoogdieren

Het voorkomen van grondgebonden zoogdieren is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld en, afgezien van muizensoorten, eveneens niet waarschijnlijk. Voor de meeste algemeen voorkomende soorten geldt in het kader van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling, waardoor een ontheffing bij verstoring niet noodzakelijk is.

Voor steenmarter geldt geen vrijstelling van de Flora- en faunawet. De soort komt binnen de bebouwde kom in het oosten van Nederland voor. Tijdens het veldbezoek zijn echter geen sporen aangetroffen die duiden op het gebruik van de onderzoekslocatie door steenmarter. Het gebouw heeft, voor zover tijdens het veldbezoek kon worden waargenomen, geen openingen waar steenmarter gebruik van kan maken om loze ruimtes te bereiken.

5.4 Amfibieën, reptielen en vissen

De onderzoekslocatie vormt geen geschikt landhabitat voor amfibieënsoorten. Vrijwel de gehele onderzoekslocatie is verhard met tegels of bebouwd. Het onverharde terreindeel bestaat grotendeels uit gazon. Er zijn geen houtstapels of steenhopen op de onderzoekslocatie waar amfibieën gebruik van kunnen maken om te schuilen.

Doordat wateroppervlakten als beken, sloten en vijvers op de onderzoekslocatie ontbreken is het uit te sluiten dat er voortplantingsmogelijkheden zijn op de locatie voor amfibieën en vissen.

Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Op de onderzoekslocatie is geen geschikt habitat voor reptielen aanwezig.

5.5 Libellen en vlinders

Voor libellen geldt dat ze water nodig hebben ter voortplanting en gezien het ontbreken hiervan kan gesteld worden dat deze soortgroep niet in staat is zich in de huidige situatie te vestigen.

Beschermdedagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat met waard- en nectarplanten. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie voldoende geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

5.6 Vaatplanten

Aangezien de locatie geheel bestaat uit bebouwing, verharding en onderhouden gazon, is het niet te verwachten dat er beschermde of zeldzame plantensoorten op de locatie te vinden zijn. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde planten waargenomen. Hierbij is tevens gelet op de aanwezigheid van (beschermde) muurvegetatie. De vegetatie die momenteel op het voormalige schoolplein groeit bestaat uit pionierssoorten en ruigtekruiden zoals canadese fijnstraal, heermoes, akkerdistel, paardenbloem, weegbree, knopkruid en duizendblad.

6. TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Flora- en faunawet

In het kader van de voorgenomen plannen zijn er gedurende het broedseizoen overtredingen te verwachten voor broedvogels. Overtredingen ten aanzien van vleermuizen zijn op voorhand niet uit te sluiten. Voor de overige soortgroepen zijn, door het ontbreken van geschikt habitat en/of verblijfindicaties, of door een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling, geen overtredingen te verwachten ten aanzien van de Flora- en faunawet.

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk beschermd en vallen onder de strikt beschermde klasse (soorten tabel 3). De Flora- en faunawet regelt onder meer de bescherming van vogels in het broedseizoen: het verstoren van broedende vogels en jongen, of het vernielen van nesten en eieren is verboden. In de meeste gevallen is een overtreding gemakkelijk te voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of de broedgelegenheid buiten het broedseizoen te verwijderen. De meeste roofvogels, huismus, en gierzwaluw zijn het gehele jaar beschermd omdat de nestplaats, bomengroep of boomholte ook buiten het broedseizoen gebruikt wordt of omdat deze soorten enkel gebruik maken van door andere vogelsoorten gemaakte nestgelegenheid.

Voor de te verwachten broedvogels (kauw, houtduif) geldt dat, indien de beplanting en de bebouwing buiten het broedseizoen worden verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. Uitgangspunt is dat er geen broedende vogels op het moment van ingrijpen aanwezig zijn binnen het te verstoren gedeelte van de onderzoekslocatie. Globaal wordt de periode maart tot half augustus aangehouden. Er wordt echter in de Flora- en faunawet geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Geldend is de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Met name houtduif kan tot laat in het seizoen broeden. Het laten uitvoeren van een controle op de aanwezigheid van een broedgeval voor aanvang van de werkzaamheden en het ongeschikt maken voor broedvogels voor aanvang van het broedseizoen, kan voorkomen dat er onnodige vertraging van de plannen en verstoring van broedvogels plaatsvindt.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten zowel binnen de Flora- en faunawet als binnen de Natuurbeschermingswet een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen de zomer- en winterverblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat dat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat grote gevolgen voor de vleermuisstand in de wijde omgeving. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen.

De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven en indien nodig een ontheffing aan te vragen (Limpens, 2005).

Verblijfplaatsen

Momenteel zijn er onvoldoende bruikbare gegevens beschikbaar over de aanwezigheid van vleermuizen op en in de omgeving van de onderzoekslocatie. Gelet op de geschiktheid van, weliswaar een klein deel van de bebouwing op de onderzoekslocatie, is het mogelijk dat er overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot vleermuizen.

Een aanvullend onderzoek binnen het geschikte seizoen dient meer uitsluitsel te geven over het gebruik van de onderzoekslocatie door vleermuizen. Vervolgens dient vastgesteld te worden of er overtredingen plaats zullen vinden bij de uitvoer van het project.

6.2 Algemene zorgplicht

Voor de meeste licht beschermde soorten (soorten uit tabel 1) geldt een algehele vrijstelling van de Flora- en faunawet met betrekking tot de ruimtelijke ontwikkelingen en herinrichting die plaats zullen vinden op de onderzoekslocatie. Het is echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Er zijn in het kader van de algemene zorgplicht geen maatregelen nodig.

6.3 Gebiedsbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

De onderzoekslocatie ligt nabij het Natura-2000 gebied de Uiterwaarden van de IJssel. Indien er een effect te verwachten valt dan zal dit een extern effect zijn. Door de ligging binnen de bebouwde kom is er echter geen ecologische relatie met het aangrenzende beschermde gebied. Externe effecten zijn dan ook niet te verwachten.

De onderzoekslocatie ligt niet binnen de begrenzing van de EHS. Externe werking is bij deze gebiedsbescherming niet aan de orde. De EHS zal daarom niet worden aangetast door de herbestemming van de onderzoekslocatie.

7. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van de gemeente Doesburg een quickscan flora en fauna uitgevoerd aan de Armgardstraat 15 te Doesburg in de gemeente Doesburg.

De quickscan flora en fauna wordt uitgevoerd in het kader van de voorgenomen herontwikkeling van de onderzoekslocatie.

Verwachte ingreep

Als gevolg van de gedeeltelijke leegstand en de bouwkundige staat van het gebouw wordt momenteel gewerkt aan de herontwikkeling van de locatie "de Bongerd". De bestaande bebouwing zal worden gesloopt ten behoeve van nieuwbouw van woonhuizen. Voor de toetsing van de ingreep aan de Flora- en faunawet wordt uitgegaan van sloop en verwijderen van alle vegetatie.

Waarnemingen en te verwachten soorten:

De beplanting op de onderzoekslocatie biedt onderkomen aan algemene broedvogels als houtduif. In de schoorsteen van het gebouw heeft een kauw gebroed. De bebouwing is ongeschikt als broedgelegenheid van jaarrond beschermde soorten als huismus en gierzwaluw. Huiszwaluwen maken geen gebruik van de bebouwing om te broeden. Het valt op voorhand niet uit te sluiten dat vleermuizen gebruik maken van de bebouwing om te verblijven. Het betreft enkel ruimte achter betimmering aan de noordzijde van het gebouw. Het overige deel van de bebouwing is niet geschikt voor vleermuizen, vanwege het ontbreken van geschikte openingen. Voor de overige soorten uit de verschillende soortgroepen vormt de onderzoekslocatie geen geschikt habitat.

Maatregelen ter voorkoming van negatieve effecten:

Over het algemeen kan schade aan broedvogels worden voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen te starten of geheel buiten het broedseizoen uit te voeren.

Gebiedsbescherming

De EHS zal niet worden aangetast door de herbestemming van de onderzoekslocatie. Externe werking op overige beschermde natuurgebieden (Natura 2000) is niet aan de orde.

Noodzaak tot nader onderzoek

Het kan niet op voorhand worden uitgesloten dat vleermuizen gebruik maken van de bebouwing op de onderzoekslocatie. Door de uitvoering van nader onderzoek binnen het geschikte seizoen kan dit worden vastgesteld.

Noodzaak aanvraag ontheffing Flora- en faunawet artikel 75c

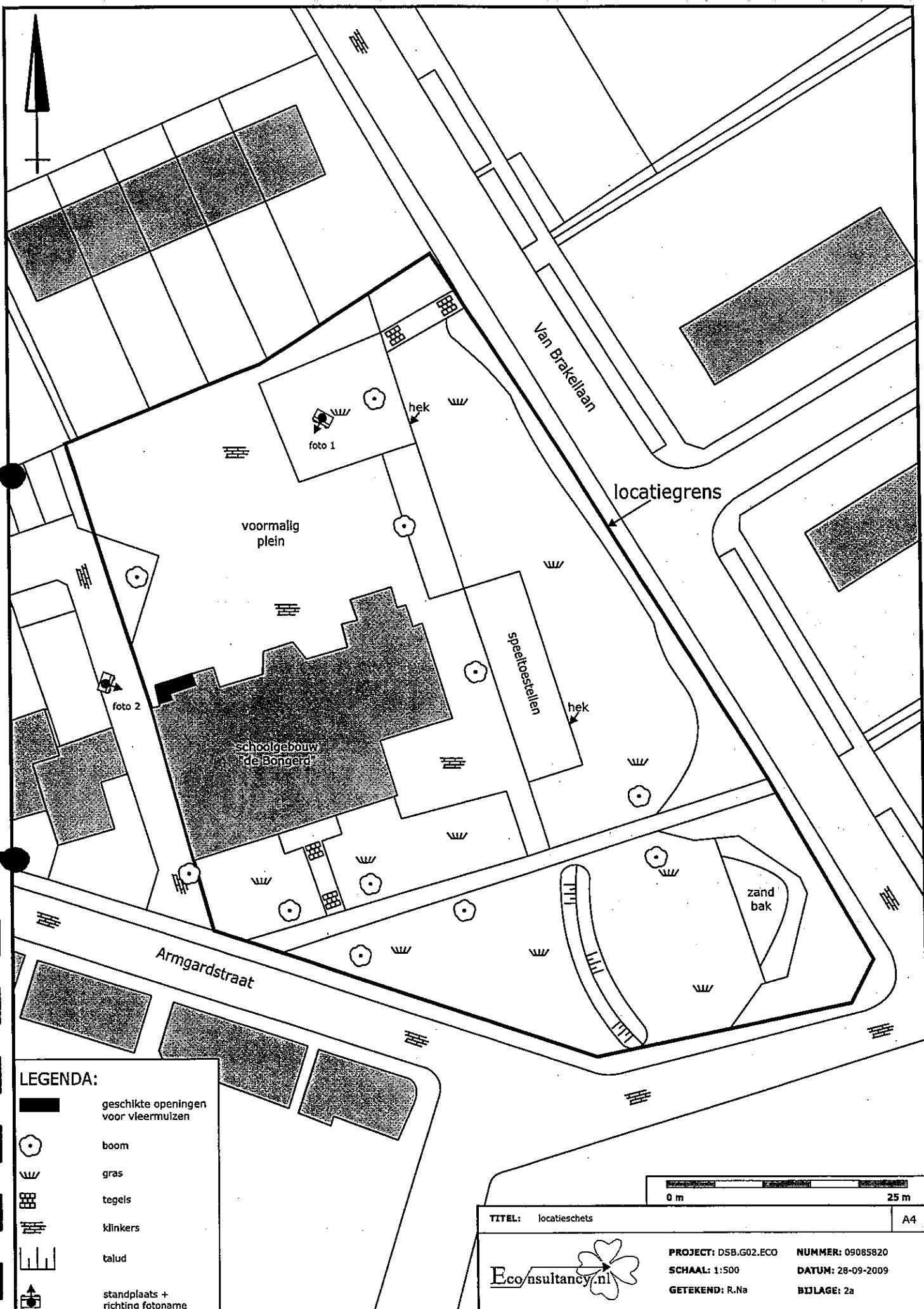
Ontheffingsaanvraag voor overtreding van verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet ten aanzien van het verstoren van vaste rust- en verblijfplaatsen is niet noodzakelijk, vooropgesteld dat er op het moment van ingrijpen geen broedgeval aanwezig is.

Indien blijkt dat vleermuizen gebruik maken van de bebouwing om te verblijven zullen maatregelen genomen moeten worden om de functie, die het gebouw voor vleermuizen heeft, te behouden. Er wordt alleen ontheffing voor verstoring verleend op basis van een in de Habitatrichtlijn genoemd belang. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang. Maatregelen die het behoud van de functie garanderen dienen vooraf aan Dienst Regelingen ter goedkeuring worden aangedragen.

Tabel I geeft een overzicht van de te verwachten verstoring door de ingreep en de eventueel te nemen vervolgstappen.

Tabel I. Overzicht verstoring en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffingsaanvraag noodzakelijk	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	ja	nee	nee	mits het verstoren van nest gelegenheden buiten het broedseizoen wordt uitgevoerd
	jaarrond beschermd	nee	nee	nee	-
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	mogelijk	ja	indien er een verblijfplaats aanwezig is: toetsing maatregelen t.b.v. behoud functie door Dienst Regelingen	slechts een deel van de bebouwing is geschikt voor vleermuizen
	Foerageergebied	nee*	nee	nee	-
	Vliegroutes	nee*	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		nee	nee	nee	-
Amfibieën		nee	nee	nee	-
Reptielen		nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	-
Libellen en vlinders		nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	-

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

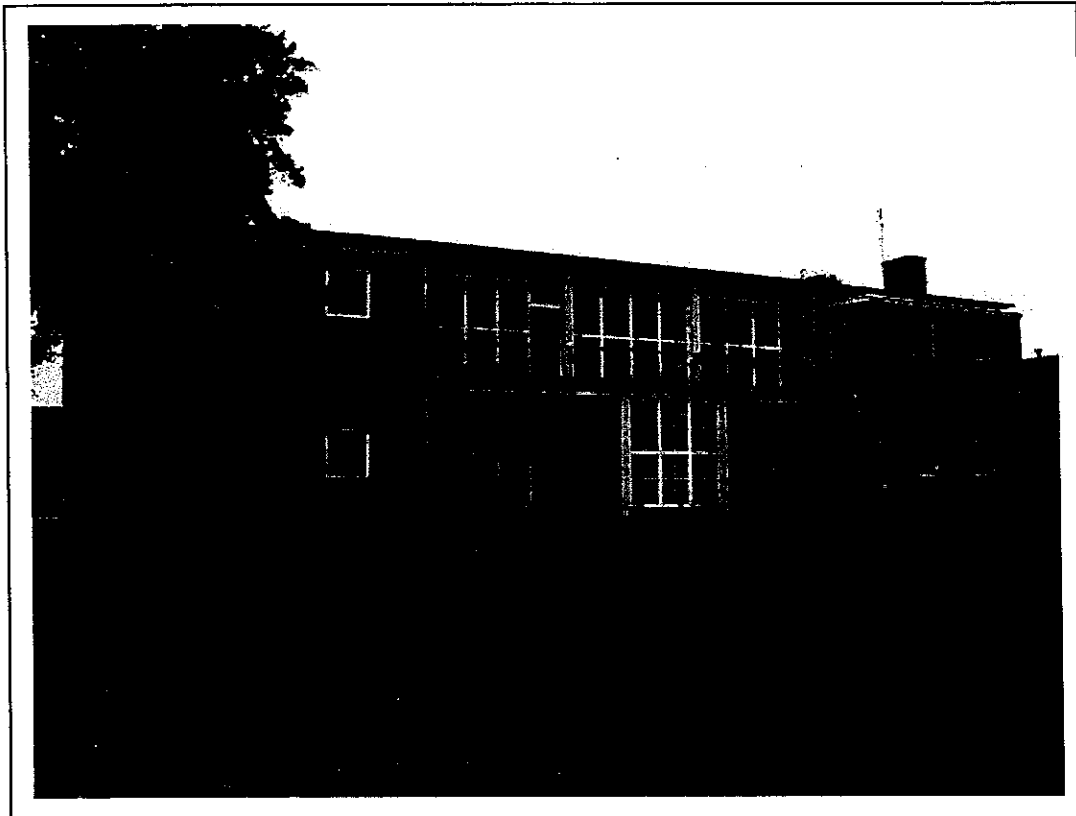

Foto 1. Achterzijde schoolgebouw. Alleen de uitbouwten hebben een houten betimmering langs de dakrand die potentieel geschikt is voor vleermuizen.

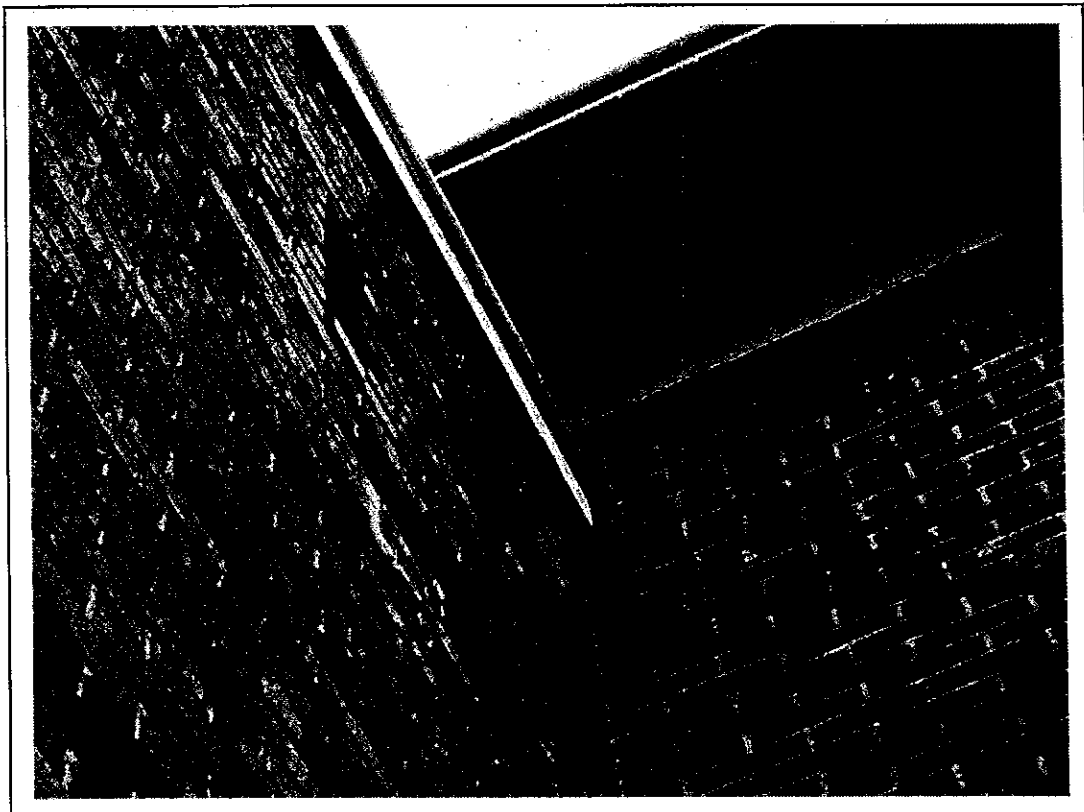

Foto 2. Ruimte achter betimmering waar vleermuizen gebruik van kunnen maken

Bijlage 3 Geraadpleegde bronnen

LITERATUUR

- Heusden, W.R.M. van & Vreugdenhil, S.J., 2008. Handreiking Flora- en faunawet. Dienst Landelijk Gebied.
- Limpens, H.J.G.A., Mostert, K. & Bongers, W. (eds.) 1997. Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Limpens, H.J.G.A., Zoogdierenvereniging VZZ, Eco Consult&projectmanagement, Vleermuizen en planologie, cursusdictaat, 2005.
- Te Linde, B. en van den Berg L.J., 2003, Atlas van de flora van Oost Gelderland, Stichting de Maandag, Ruurlo.
- Spitzen - van der Sluijs, A.M., G.W. Willink, R. Cremers, F.G.W.A. Ottburg, R.J. de Boer, P.M.L., Pfaff, W.W. de Wild, D.J. Stronks, R.J.H. Schröder, M.T. de Vos, D. M. Soes, P. Frigge & P.J.H. Struijk, 2007. Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland. 1985 - 2005. Stichting RAVON, Nijmegen.
- Lam, E., Broedvogelinventarisatie Binnenstad Doesburg 2005, Vlerk, 2006, nummer 1.

GERAADPLEEGDE INTERNETSITES

- www.minlnv.nl (natuurwetgeving)
- www.natuurloket.nl (verspreidingsgegevens op km hok niveau)
- www.natuurkalender.nl (beperkte verspreidingsgegevens)
- www.ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
- www.vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)
- www.atlasgroengelderland.nl
- www.waarneming.nl (waarnemingen van vrijwilligers)

Bijlage 4 Natuurwetgeving en beleid

Flora- en faunawet

De Europese natuurwetgeving is in Nederland, op het gebied van de soortbescherming, uitgewerkt in de Flora- en faunawet. Deze wet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen en in stand te houden. Om dit doel te bereiken, bevat de wet een aantal verbodsbepalingen (zie tabel I). Hierbij wordt het zogenaamde "nee, tenzij..." principe gehanteerd. Dit wil zeggen dat activiteiten met een (potentieel) schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn ("nee"). Van dit verbod kan echter onder voorwaarden ("tenzij") afgeweken worden door ontheffingen of vrijstellingen. Onder "activiteiten" worden alle activiteiten in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik verstaan. Voorbeelden hiervan zijn de sloop van gebouwen, de ontwikkeling van woonwijken en bedrijventerreinen, dempen van wateren, maar ook natuurontwikkelingsprojecten. Alle activiteiten moeten getoetst worden op hun effecten op aanwezige en mogelijk aanwezige beschermde planten- diersoorten.

Tabel I. Verbodsbepalingen Flora- en faunawet

Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11	Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Tabel II. Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet maakt onderscheid in een drietal beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Voor vogels is een aparte categorie.

Tabel 1 algemeen beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden.
Voorbeelden zijn: ree, haas, konijn, egel, bruine kikker, gewone pad, wijngaardslak, brede wespenorchis, grote kaardenbol
Tabel 2 overige beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' ('lichte toets').
Voorbeelden zijn: eekhoorn, steenmarter, kleine modderkruiper, gele helmbloem, steenbreekvaren, tongvaren
Tabel 3 strikt beschermde soorten
Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten.
De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet sprake zijn van een bij de wet genoemd belang.
Voorbeelden zijn: das, waterspitsmuis, alle vleermuissoorten, rugstreeppad, boomkikker, kamsalamander